



Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

HR FULDMÆGTIG
LOUIS VICTOR A MATHIESEN
VESTERBROGADE 208-3 TV
79 KØBENHAVN V

SORANERBLADET

NR. 4 APRIL 1965 50. ÅRGANG



Månedsskrift
for Soransk
Samfund





Det er en kendsgerning, at Christiani & Nielsen er et af de danske firmaer, hvor mulighederne er størst for at komme til at deltage i spændende opgaver over hele jordkloden, f. eks. ved følgende igangværende arbejder:

Motorvejstunneler i Belgien, Danmark, Holland og Norge.

Havneanlæg i Brasilien, England, Libyen, Sydafrika, Thailand og Tyskland.

Flodregulering og dæmninger i Pakistan og ikke at forglemme Lillebæltsbroen i Danmark.

**Gør hele
verden
til Deres
arbejds-
område**

Har De lyst til at være med til at arbejde i et stort firma, hvor den enkelte kan få lov til at udvikle alle sine skabende evner gennem interessante opgaver, vil vi gerne hilse på Dem. Ring venligst på tlf. (01) 14 12 33, lokal 83 og aftal et møde på et af vore kontorer.

CHRISTIANI & NIELSEN

BD — forkortelsen for **BRØDRENE DAHL** A/S — har en god klang i de mange kredse, der har tilknytning til rør-, sanitets- og centralvarmebranchen, der i dag hedder, VVS-branchen.

BD har igennem snart 100 år været førende grossistfirma i ovennævnte og beslægtede brancher, og selskabets stadige vækst med nu 19 afdelinger i Danmark, Norge og Sverige, er opnået ved godt samarbejde

med arkitekter, rådgivende og udøvende ingeniører, sanitets-, gas- og vandmestre, entreprenører, maskinmestre etc., såvel inden for bolig- og industribyggeri som ved leverancer til offentlige institutioner, skibsværfter m. m. m.

BD påtager sig ikke installationer, kun leverancer; adskillige danske og udenlandske kvalitetsprodukter er lanceret af **BD** som ene- eller hovedforhandler.

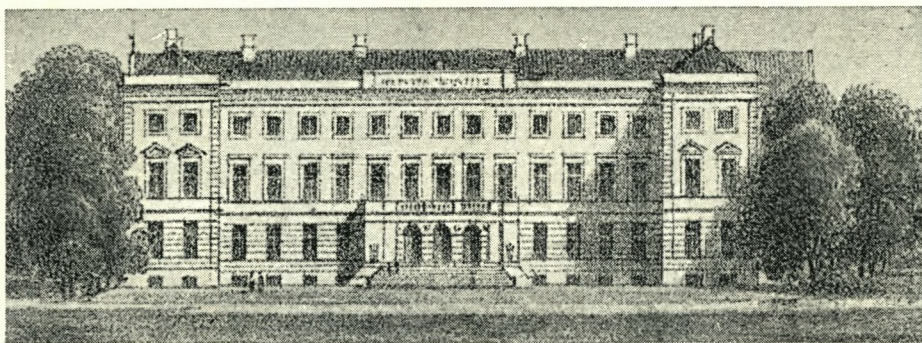
BD kan altid bruge medarbejdere, der vil og kan tage fat på de mange opgaver af forretningsmæssig karakter, som et handelsselskab i stadig vækst uvægerligt byder på, hvad enten det bliver i hovedforretningen i København eller i en af filialerne i Århus, Kolding, Odense eller Nykøbing F.

BD vil derfor også gerne høre fra dimittender fra Sorø, der er interesseret i at bruge og udvikle deres viden i vort en-gros handelsselskab.

BRØDRENE DAHL A/S

BD's adresse i København er Vesterbrogade 1, V — lige ved Rådhuspladsen og Tivoli.

BD's telefonnummer er (01 13) CE 65 85, — spørg efter personalechefen.



Academia Sorana

efter gammelt stik

SORANER-BLADET

APRIL 1965

50. ÅRGANG

NUMMER 4

Direkte fra båndet II

Interview med departementschef Einar Cohn,

(Optaget 20. juli 1960)

— Havde De faste planer, da De forlod Sorø i 1903?

— Egentlig ikke. Min mor var søster til Marcus Rubin, der jo var reusseret i det statsvidenskabelige, og så gik jeg ind i det. Jeg har heller aldrig fortrudt det.

— De kom til at opleve en tid med store omvæltninger.

— Ja, og jeg har jo haft det mærkelige — held, kan man vel dårligt sige, for det var jo på grund af de ulykker, der ramte menneskeheden — at jeg kom ud af den egentlige embedskarriere, — først under verdenskrig I med hele rationeringshistorien, og senere alt det med valutaproblemerne...

— Havde De noget med genforeningen at gøre?

— Ikke direkte qva embedsmand,

men der skulle jo opgøres et stort finansielt mellemværende med Tyskland. Det blev overdraget Emil Glückstadt at føre forhandlingerne, og Neergaard anmodede mig om at være hans sekretær. Jeg deltog ikke i forhandlingerne, men opholdt mig i kulissen og gav ham de beregninger og økonomiske beskrivelser, han havde brug for.

— En interessant periode må det have været.

— Jo, i høj grad. Da jeg blev sat til at foretage den mærkelige ting at rationere landets befolkning, var jeg lige tredive år, og man kunne jo ikke — som ellers — slå tilbage og se på, hvordan man behandlede sagen forrige gang.

— De måtte starte på bar bund?

— Det måtte man, men det gjorde også, at man fik forbindelse med er-

hvervsfolkene, for — hvis man skulle slippe levende igennem det, måtte det jo være på en sådan måde, at erhvervsfolkene ikke skulle sige, at man satte det hele i stå på grund af de offentlige foranstaltninger.

— Og de erfaringer, De høstede den gang, byggede man så på i anden omgang?

— Jeg gjorde naturligvis i begyndelsen adskillige bommerter, men det havde for mig den store værdi, at jeg kom i forbindelse med mange sider af erhvervslivet...

— Og fik set det fra den praktiske side?

— Ja, og navnlig i min virksomhed som statistiker kom det til at spille en stor rolle, at jeg havde haft denne erhvervstilknytning. Jeg kunne snakke med dem, og de vidste, at jeg ikke var et alt for stort kvajfjols. Vi kunne tale sammen og blive enige om, hvad der var rimeligt eller ikke rimeligt at foretage sig.

— Kom Sorø til at betyde meget for Dem?

— Ja, det tror jeg at måtte sige. I min fødeby, Nakskov, var der dengang ingen latinskole, og derfor drog jeg af til det dengang så fjerne Sorø. Det måtte selvfølgelig blive en uhyre overgang fra et lille beskedent hjem i en afsides, stille provinsby at komme til et sted med en mængde mennesker... helt andre mennesker...

— Fandt De Dem hurtigt til rette?

— Det synes jeg. Jeg boede ude i byen sammen med en anden dreng. Han kom forresten elendigt af dage. Vi rendte nede i Akademihaven, og så var

han kravlet over gelænderet og gået ud på badebroen og faldt i vandet. Niels Erik Nørlund og jeg gav os til at skri-ge. Vi løb op gennem haven for at finde folk, der kunne hjælpe os, men hjælpen kom for sent...

— Hvilken tragedie.

— Forfærdeligt! Han havde nu ingen forældre, men det havde jeg, og min stakkels mor var jo klar over, at der kunne man se, hvor helt forkert det var at sende et barn på tolv år væk...

— Hvilke lærere syntes de bedst om?

— Ja, det var nok hektor Hoff. Han var jo usandsynlig... en meget fremragende mand. I sin videnskab — filologi — var han også meget betydelig. Overfor drengene i gymnasiet var han fuldkommen ubundet.

— Hvordan så han på sine medlærere?

— Der var vist ikke nogen for hvem han nærede nogen kvalificeret agtelse. Jeg havde ham iøvrigt i oldtidskundskab, og derfra gled han let ud i mange almindelige, menneskelige problemer...

— Og de andre lærere?

— Der var egentlig ingen af dem jeg syntes særlig om. Der var nogle ældgamle... Ibsen, Rosing, Jæhnigen, Matthiessen. Glahn var lige kommet. Så var der en ny mand, Gad, han var udmærket...

— Var den tids soranere politisk interesserede?

— Næh, selv ikke i de to øverste klasser... jeg har i grunden ikke indtryk af, vi læste aviser...

— Det var jo også i den stille periode, før den første verdenskrig!

— Det var det. Der var ikke sådan nogen egentlige problemer af politisk art, hverken indvortes eller udvortes ...

C. C. Hoffgaard.

Soranere som officerer i fremmed krigstjeneste

For nogen tid siden traf jeg en gammel bekendt fra Bangkok, herr C. F. Schiöppfe, der trods mange omskiftelser i sit eventyrlige liv har haft som fast interesse — helt siden 1912 — at samle oplysninger om danske, der har gjort karriere som officerer i fremmede landes tjeneste.

Det var naturligt, at jeg spurgte, om han i sit materiale havde oplysninger om soranere, særlig fra gamle dage, og herr Schiöppfe har nu beredvilligt lovet i Soranerbladet at fortælle lidt om gamle soranere, der i forrige århundrede har udmærket sig som officerer i det fremmede, og som har været med til at skabe good-will for Danmark.

Herr Schiöppfe beder om overbærenhed, skulle der vise sig at være fejl i det, han meddeler. Han vil være meget taknemmelig for at få sådanne eventuelle fejl rettet, og modtager gerne gennem Soranerbladets redaktion yderligere oplysninger, og specielt billeder af de pågældende i fremmed uniform.

A. Kann Rasmussen.

Generalmajor Gustav Schau

Gustav Schaus ophold på Sorø Akademi blev i forhold til hans liv ikke af lang varighed, men til gengæld blev livets skole både lang og lærerig for ham; hans løbebane i udlandet fik absolut eventyrets glans over sig.

Han indtrådte som elev på skolen den 23. august 1869 og gik ud i april 1876 af 3. R.

Den 28. oktober 1859 fødtes i København Gustav Schau, den senere siamesiske generalmajor og gendarmerichef. Den 18. april 1864 faldt hans fader, major Ernst Frederik Schau på Dybbøl, og samme dag og på samme sted faldt hans farbroder, premierløjtnant Emil Victor Schau. Gustav Schau var af gammel officersslægt og præget heraf. Efter rekruttjeneste 1879 ved 13. bataillon, det gamle Slesvigske Infanterie-Regiment, gik han 1880—81 igen officersskolens yngste klasse, og fra 1881—84 forrettede han som sekondløjtnant tjeneste i Kastellet.

På opfordring af den senere admiral de Richelieu indtrådte Schau i 1884 som premierløjtnant i det siamesiske marineinfanteri, og senere tjente han som kaptajn og major, med slutstilling som oberstløjtnant i Mahatlek Raksa Phra Ong (garden), men det var langt fra i de dage altsammen paradetjeneste. Gamle rapporter meddeler således, at han i 1887 bekæmpede et større oprør i Laos med alvorlige kampe i nærheden af Luang Prabang, og netop i de provinser, hvor der nu igen er uroligheder. Året efter knuste han sammen med de Richelieu et velorganiseret kinesisk oprør ved Bangrak, lige syd for det nuværende Bangkok, og under krigen med Frankrig beskyttede han i 1893 paladsbyen. Men det er kun et lille udpluk af mange begivenheder i hans lange militære løbebane. Efter sidstnævnte krig var han i en længere periode chef for The Royal Military College i hovedstaden.

I 1897 fik Schau af kong Chulalongkorn sit livs store opgave, da han udnævntes til organisator af og chef for

The Prodencial Gendarmerie, kaldet Krôm Tamruatphuthorn, der i de kommende år udviklede sig til en styrke på over 10.000 mand, fordelt på 400 stationer.

I 1902 bekæmpede han med de nyoprettede styrker det store Shan-oprør i den nordvestlige del af landet. Her faldt en af hans kompagnichefer, den danske kaptajn Marquard Jensen.

Under Schaus dygtige administration og strenge disciplin udviklede gendarmeriet sig til en elitestyrke, almindelig anerkendt fra alle sider og ikke mindst fra de store naboer.

I 1903 blev Schau oberst og fik mange officielle anerkendelser både fra Siam og Danmark, og kong Chulalongkorn tildelte ham den høje titel af *Phya Vasuthep* efter at han forinden havde været både Luang Salavithan Nithes og Phra Vasuthep; men gods og guld var ham ligegyldigt, han ønskede kun at være soldat, og han deltog aldrig i pengespekulationer derude.

I 1909 blev han generalmajor i hæren, hvis uniform han altid bar.

Schau, der forblev ugift, var af samme type som den engelske koloniofficer, som vi kender fra Indien og fra Kiplings bøger. Han var høj, elegant, ridderlig, sprogkyndig, charmerende, streng og samtidig hjertensgod. Hærens og gendarmeriets reglementer var i en årrække Schaus oversættelser, ligesom man benyttede de danske hornsignaler, bl. a. hver morgen og aften på de 400 gendarmeristationer; den siamesiske officerssabel er den dag i dag som den danske. Hans indflydelse derude var stor, men han misbrugte den aldrig, og kongen satte ham så højt, at han i alle



Gustav Schau
med »Phya Pan Thong kåben«.

militære spørgsmål altid benyttede ham som sin personlige og uegennyttige rådgiver.

I 1915 tog Schau sin afsked med en betydelig og velfortjent pension, og han bosatte sig nu i Danmark, hvor han i en stor lejlighed i Amaliegade levede som den grand seigneur, han var.

Den 31. august 1919 døde general Schau, og hans aske ligger i slægtsgraven på Garnisons Kirkegård i København.

General Schau og admiral de Richelieu såede den sæd derude, som stadig gror, og de byggede de bropiller, der skabte venskabet mellem Danmark og det nuværende Thailand, et venskab, der groede særligt efter 1893, da praktisk talt hele den mandlige del af den

danske koloni i Siam — i alt 21 mand — som officerer, ingeniører og læger meldte sig til frivillig tjeneste i krigen mod Frankrig; også en dansk dame meldte sig som frivillig sygeplejerske, Jenny Nielsen fra Aalborg, født Hays.

Som man sår, så høster man, og Phya Vasuthep såede den gode sæd, og det reddede os danske under den sidste krigs ragnarok i Østen; — vi har mere at takke Gustav Schau for, end de fleste tænker.

C. F. Schiöppfe.

Soranerfrokosten

TORS DAG DEN 1. APRIL 1965

Sol...forår...Hallandsås myldrende med kønne vårfriske københavnerinder ... vagtparaden med fuld musik (må-sæk, ville O.B. have sagt) og Soransk Samfunds faste stok i trop og rad, 27 deltagere spændende over 40 årgange, så det blev selvfølgelig en vellykket frokost.

Formanden udtalte mindeord om vor trofaste, nidkære kammerat, civilingeniør *Holger Rasmussen* (s. '16), der for få dage siden pludselig og uventet var afgået ved døden. Vi rejste os og ærede med et øjebliks stilhed denne soraner, der vil blive hårdt savnet.

Formanden bød derpå velkommen med en særlig henvendelse til vor hædersgæst, prof., dr. phil. & theol. *Johannes Pedersen*, den store forsker indenfor semitisk-østerlandsk filologi. Så fulgte skålen for skolen, som vanligt efterfulgt af »Jeg ved et sted, som jeg har elsket længe« (Acc. *Hebo*).

Det oplystes, at generalforsamlingen afholdes den 27. april og at der arrangeres skovtur til Sorø den 19. maj. Endelig gav formanden den glædelige meddelelse, at en tilstedeværende — men absolut anonym — soraner, har

stillet for 600 kr. obligationer til rådighed for »De 200 raske gamle soraneres fond«. I forvejen havde samme mæcen skænket fonden to gange to hundrede kroner. Er det noget under, at han blev hyldet med kraftige klapsalver?

Ved præsentationen viste det sig, at tre fra 1913 havde sat hinanden stævne: K. E. Iversen, Ellen Jensen og Agnes Hackhe. (Derudover var der endnu to repræsentanter for det »svage« køn: Fru Ellen Roeszler Boserup (»uden årgang«) og Edith Nielsen, f. Petersen (1918), der prangede med Phønix-fuglen som hængehalssmykke i guld — var det ikke en idé)

Prof. *Johannes Pedersen* fortalte livligt om sin fjerne Sorøtid. Da han for 70 år siden for første gang begav sig til Sorø, imponeredes han først af det kæmpemæssige ocean, Storebælt, dernæst af de prægtige skove på vejen til Sorø og endelig af den enorme sø, den største, han indtil da havde set. Sorø skovomzinglede sø gjorde et så uudslætteligt indtryk på den lille fynske dreng, at han under optagelsesprøven i matematik gik helt i stå, men ved hjælp af den barmhjertige samaritan, »gamle Møk«, klaredes problemerne.

Indtil 1912 besøgte han ved enhver lejlighed sit elskede Sorø som gæst hos rektor Hoff, der sammen med pastor Krarup har betydet uhyre meget for ham. Også de »store gamle«: Oehlen-schläger, Heiberg og især Holberg har livet igennem haft betydning for ham; på sine rejser — lige meget hvor — havde han altid Holbergs komedier med i bagagen. Videre omtalte professoren sin stærke tilknytning til den arabiske verden (se interviewet i Sor.-Bl.s martsnummer) og de mange års (1926—55) virke indenfor Carlsbergfondet; beskedent ytrede han, at det ikke betød så meget, hvem der var formand for fondet (det havde han været i 22 år), som hvem der var direktør for Carlsberg, der netop nu havde en fremragende mand som chef.

C. C. Hoffgaard bragte en frisk hilsen fra Johannes Brøndsted, der stadig er bundet til sygelejet på Carlsberg, og man enedes om at sende vor gamle formand en af alle underskrevet hilsen med ønsket om snarlig bedring.

Saxtorph talte om, hvordan det var at møde soranere ved militæret, og dette gav anledning til en livlig meningsudveksling om soldaterkorpset. Svend Clausen mindedes O.B.s rekylkorps, Boserup fortalte en historie fra Lauritsens tid, Stevenius-Nielsen kritiserede dybtfølt korpsets musikpræstationer, Chr. Grüner berettede om de »politiske« hensyn, IV kl. måtte tage ved udnævnelse af officererne, og Jørgen Dégn understregede det kammeratskab og det sammenhold, som turene med korpset havde givet.

Alt dette var det officielle, men mand og mand imellem havde vi alle lidt at fortælle hverandre.

Næste frokost bliver i den lyse maj, torsdag den 6. Notér dagen i kalenderen, ring til en eller anden kammerat og få ham med.

C. C. H. og Sax.

P.S. Da undertegnede desværre måtte melde pas den dag, har ikke mindre end to kammerater leveret et referat, der hermed præsenteres som »mixed grill«, forhåbentlig til begges tilfredshed.

Red.

Thorvald August Brown Jørgensen

En soraner på en udsat post

Af Osvald Due

(Fortsat).

En nødvendig forudsætning for at bestride embedet som politimester og borgmester i Slesvig by, som andre steder, var en fuldstændig beherskelse af

både højtysk og plattysk, hvad Jørgensen også gjorde. Grundlaget for en virkelig indlevelse i tysk sprog var for hans vedkommende i orden. Han fremhæver selv, at han i tysk sprog havde modtaget en så fortrinlig undervisning af P. Hjort,⁵ »som neppe siden er given i nogen dansk skole«, som han udtrykker det.

Efter at have tjent som frivillig i 1848, hvor han blev såret og erklæret for utjenstdygtig, genoptog Jørgensen det juridiske studium, som var blevet afbrudt af krigen. Han var en flittig student og kom under studiet i nær forbindelse med A. Fr. Krieger⁶ og C. C. Hall⁷, der begge stærkt opfordrede den unge jurist til at søge embede i hertugdømmerne. Jørgensen fulgte opfordringen og blev derved en af de mange soranere, der fik deres virke i grænselandet. Her var meget blevet forsømt, der nu efter sejren ved Isted skulle rettes op. Hvad der vanskelig gjorde et positivt resultat af sprogrekskripterne i forbindelse med ansættelse af et stort antal kongerigske embedsmænd, var foruden den meget korte tid fra 1850—1864 også det forhold, at for mange af disse embedsmænd manglede kendskab til det, der var (og er) ejendommeligt for Slesvigs befolkning, særlig når det drejede sig om de mellemste, blandede og de overvejende tysksindede sydlige dele af Slesvig. Den særlige uddannelse, der som før nævnt var en betingelse for bestridelse af embeder i Slesvig, var blevet forsømt fra rigsdansk side. Man var ikke i tilstrækkelig grad fortrolig med det tyske sprog, ligesom man kendte for lidt til sæd, skik og den daglige forvaltning.

I modsætning hertil var de tysktalende og tysksindede embedsmænd ved deres tjeneste i regeringskollegierne i København blevet helt fortrolige med forholdene i Danmark, hvortil kom det kendskab, de forud havde til forholdene i hertugdømmerne.

Til at gennemgå førømtalte yderligere og nødvendige uddannelse var Jørgensen både villig og velegnet. Opfordringen fra Krieger og Hall opfattede Jørgensen som en opfordring til frivillig tjeneste for den danske sag. Han havde endnu ikke absolveret den slesvigske embedseksamen, da han i 1852 blev udnævnt til auditor ved arméen for hertugdømmerne Holsten og Lauenborg med station i Rendsborg. Under sit ophold her udviklede han sine tyske sprogkundskaber, såvel hvad angik højtysk som plattysk.

I Rendsborg-tiden kom Jørgensen i nær forbindelse med garnisonens kommandant, oberst *Hans Helgesen*⁸. De var begge jagtinteresserede. Allerede som ung student, efter at hans far var blevet provst og sognepræst ved Skt. Mortens kirke i Randers, fik Jørgensen lejlighed til under feriebesøg at gå på jagt med St. St. Blicher i Spentrup. En bedre læremester på jagtens område kunne vel næppe tænkes. At Jørgensen også rent menneskeligt lærte noget værdifuldt ved omgangen med den dydelige digterpræst er utvivlsomt. På sine gamle dage mindedes han tydeligt Blicher, der på jagten blev et andet menneske, langt friere og gladere end i de trange stuer i Spentrup præstegård. Ude i naturen forsvandt det melankolske og afløstes af varm glæde over storheden og skønheden i landskaberne.

»Hans ansigt gav hele den strålende klare septemberdag igen i sit lyse, lykkelige smil«, skriver August Jørgensen, når de to jagtfæller fra en lyngklædt bakkekam betragtede det strålende hede-landskab.⁹

Stillingen i Rendsborg var så godt aflagt, at han kunne gifte sig. Han indgik ægteskab med *Nicoline Marie Fibiger*¹⁰. Under sit ophold i Rendsborg kom Jørgensen hurtigt på venskabelig fod med kommandanten, oberst Hans Helgesen. Som gammel mand mindedes Jørgensen denne særprægede og for sin tapperhed så navnkundige norskfødte danske officer som en formløs og viljefast mand, der i det ydre viste en sjælden beskedenhed. Jørgensen deltog i de årlige rævejagter, som Helgesen foranstaltede omkring Hollingsted.

Nogle uger efter bestået slesvigske juridisk eksamen i 1856 udnævntes Jørgensen til politimester, auktionarius og rådmand i Slesvig by.

Jørgensens ældste søn, pastor Jacob Scavenius Fibiger Jørgensen, der døde i juli 1931, har som gammel mand fortalt om sine indtryk fra de første 10 leveår i hertugdømmet Slesvig.

Indledningsvis bemærker han om børns hukommelse, hvor usikker den kan være. Han mener dog, at »de ejendommelige slesvigske forhold er så dybt og sandt indpræget i min bevidsthed, at der i hovedsagen ikke kan fejles«. Han kalder sit ophold i Slesvig by for »få og lykkelige år«. Om sin fødeby Rendsborg husker han intet; men han ved, at han blev døbt i Garnisonskirken, og at dåben foretoges af hans mors fætter, digteren og præsten *Johannes Fibiger*¹¹, og at Frederiks-

stads tapre forsvarer, oberst Helgesen, stod fadder.

Derimod er erindringerne fra Slesvig by ganske pålidelige. Han levede sine barneår i en by, der var velkendt som hjemsted for slesvig-holstenismen, hvorfor forholdene var meget vanskelige her. Om sin skolegang fortæller Fibiger Jørgensen, at han og hans bror først blev undervist i hjemmet af en dansk siminarist Blichfelt, søn af en skomager i Flensborg. Fibiger Jørgensen omtaler ham som et elskeligt menneske, der senere blev lærer i Hyrup i Angel. De danske militæres og embedsmænds børn undervistes i Garnisons-skolen, en udelukkende dansk skole. Her fortsatte brødrene Jørgensen undervisningen for til sidst at komme i Domskolen. Man kunne måske forledes til at tro, at overgangen til Domskolen, hvor undervisningssproget var tysk, skulle have voldt vanskeligheder. Dette var dog ingenlunde tilfældet, da børnene var vant til både højtysk og plattysk. Tjenestefolkene i hjemmet talte for manges vedkommende plattysk, et sprog, Fibiger Jørgensen følte sig tiltrukket af. Han skriver om plattysk, »dette ejendommelige, kraftige sprog, der var af jævne art end det ofte skruede højtysk.« Han gør opmærksom på, at forskellen er ret stor på de to sprog. I den forbindelse fortæller han om general Willisens¹² overraskelse, da han kom til Holsten og ikke forstod jævne folks tale. Prøjerne var jo kommet her som »befriere fra »det danske åg«. Selv om Fibiger Jørgensen føler sig nok så meget tiltalt af plattysk, er han ikke blind for, at netop dette sprog

banede vejen for højtysk og dermed ofte for tysk sindelag.

Livet i Domskolen var ret upåvirket af de nationale modsætningsforhold. Ganske vist kunne det til dels skyldes, at de danske havde overmagten, men det skyldtes også for en ikke ringe del det, at skolen blev ledet i rolig ånd. Rektor var *S. L. Povelsen*.¹³ Uden vanskeligheder kan årene i Slesvig by ikke have været. Det nationale delte lærerne, uden at det dog kom til egentlige sammenstød. Blandt lærerne nævner Fibiger Jørgensen Blichert,¹⁴ som han finder kold og usympatisk, en dom han ikke står ene med. Som særlig ven af familien Jørgensen nævnes skorstensfejemester *Peschcke*¹⁵ (i slægt med den senere kendte storkøbmand og frihandelsmand *Peschcke-Køedt*, der en tid havde sæde i folketinget).

Om *Peschcke* siges, at han var for danskheden i Slesvig by, hvad *Gustav Johansen*¹⁶ senere blev for danskheden i Flensborg. Disse to havde det til fælles, at de var djærve og frittalende naturer; de kunne med lune og gemytlighed tage en virkningsfuld disput op med tyskerne, »uden at gemytligheden tog skade. Derfor holdt alle af *Peschcke* og respekterede ham«.

Fibiger Jørgensens yngre bror, oberst *Johs. Jørgensen*,¹⁷ der blev Grænseforeningens første sekretær, arvede efter sin far, sidst herredsfoged i Odense, August Jørgensen, en fin spadserestok med sølvknap som håndtag. Redaktør *Jakob Kronika*¹⁸ har om denne stok fortalt mig, at August Jørgensen arvede den efter *Peschcke*. Når sønnen, oberst Jørgensen, under besøg i Slesvig by

spadserede ad Lollfuss, talte han om det mærkelige og opmuntrende, at nu slog Peschckes stok igen mod brolægningen i Slesvig by. Stokken fulgte oberst Jørgensen på alle hans rejser til Sydslesvig. Kronika fortæller også om en hændelse, der gav oprejsning for Aug. Jørgensen, der i sine år som borgmester i Slesvig by var udsat for de groveste beskyldninger, som på det tidspunkt blev troet af de tysksindede. Det var ved Peschckes begravelse i 1879. Jørgensen fulgte vennen til hans sidste hvilested og kom i følget til at gå ved siden af en slesvigsk borger, der altid havde vist et udpræget slesvig-holstensk sindelag. Nu — efter 1864 — var han en skuffet mand; den slags kaldte sig »Muss-Preusser«. Forøvrigt kaldte alle mindretal, polakker, elsass-lothringer, hannoveranere og altså også slesvigere sig »Muss-Preusser«. (Muss af müssen, noget man skal). Kronika fortæller, at hannoveranerne følte og føler den dybeste antipati mod prøjserne. Bismarck tyvstjal welfernes formue, som han uden skrupler brugte til sine dultede alt andet end tiltalende foretagender.

Men altså denne »Muss-Preusser« sagde til sin sidemand i følget: »Börgermeister, harrn wi Se man wedder, un' kunnen all de Preussen in' e Sli smieten.«

(Fortsættes).

Noter

5. **Peder Hjort** f. 19/7 1793 i Taarnby som søn af biskop over Ribe stift Viktor Christian Hjort (1765–1818) og Marie Poulina Schjørring (1775–1848). Student 1811 (Metropolitanskolen), stud. jur. og theol. (1811–17), universitetets guldmedaille 1815, rejser i udlandet 1817–21, lektor ved Sorø Akademi 1822–49, tit. professor. Død 11/11 1871 i København.
6. **A. Fr. Krieger** (1817–93), jurist, politiker. Prof. v. universitetet fra 1845. Delegeret ved London-konferencen, hvor han ved sin usmidighed lettede Bismarck spillet. Krieger fastholdt Dannevirke-linien.
7. **C. C. Hall** (1812–88), jurist, politiker. regeringschef 1857–59 og 1860–63. I tillid til den udenrigspolitiske situation, som han fejlvurderede, fik han vedtaget Novemberforfatningen for Danmark og Slesvig 13/11 1863. Da hans politik brød sammen, (Hall fastholdt Ejderpolitiken), efter Fr. VII.s død 15/11 1863, afløstes han af Monrad 31/12 1863.
8. **Hans Helgesen** (1793–1858), dansk officer af norsk fødsel ligesom Schleppegrell og Olaf Rye. Helgesen udmærkede sig allerede som ung mod Sverige 1813–14. Deltog som prøjsisk officer ved Waterloo. Efter flere års ophold i Frankrig tilbage til Danmark og blev Schleppegrells nære medarbejder. Frederiksstads tapre forsvarer 1850. Ligger begravet på Flensborg gamle kirkegård.
9. Skoleinspektør Børge L. Barløse i Sønderjyske årbøger 1. halvår 1964.
10. **Nicoline Marie Fibiger** f. 8/2 1824 i København som datter af generalmajor, chef for artilleribrigaden, krigsminister Jacob Scavenius Fibiger og Sophie Amalie f. Nielsen.
11. Digteren og præsten **Johannes Fibiger** (1821–1897), senere sognepræst i Vallensved. Karl Gjellerups plejefader.
12. **Wilh. v. Willisen** (1790–1879), prøjsisk general-løjtnant og militærforfatter. Førte i 1850 den slesvig-holstenske oprørshær mod Danmark og det mislykkede angreb på Frederiksstad. Af skrifter fremhæves »Theorie des Grossen Krieges«.
13. **Søren Ludvig Povelsen** (1810–1875). Cand. phil. 1829–30 ved den akad. læreanstalt i Sorø, 1846 lektor i Sorø, 1847 overlærer v. Alborg katedralskole, 1855 rektor ved Domsolen i Slesvig, 1866 rektor v. Roskilde katedralskole.
14. **Peder Knudsen Blichert** (1828–1894). Fra 1853 konst. lærer, adjunkt og overlærer v. Domsolen i Slesvig til 1864, da han blev adjunkt v. Metropolitanskolen, 1865 overlærer v. Roskilde katedralskole, 1866 rektor v. Alborg katedralskole, 1882 rektor i Sorø.
15. **Peschcke**, skorstensfejmester i Slesvig by, fører for den lille skare dansksindede. Rådmand i Slesvig by og nær ven af Aug. Jørgensen. Som politiker karakteriseres Peschcke af Jørgensen i et brev til Regensburg (8. decbr. 1860) som værende uden talent, kundskab og skygge af parlamentarisk evne. Men som menneske er han af stor styrke, der grunder sig på hans uplettede og sjældent uegennyttige karakter, hans urokkelige troskab mod kongen.

og fædreland, dertil mod og selvstændighed til at være sin tro bekendt. Alle stesvigere agter ham, som er alle fattiges og fortryktes troeste talsmand i råd og dåd.

16. **Gustav Henrik Jøns Johannsen** (1840–1901). Lærereksamen 1861. Opvoksede i Treja i det blandede distrikt. Fra barnsben fortrulig med både dansk og tysk. Lærer i Angel, 1864 afsat af tyskerne, oprettede en privatskole i Flensborg, som myndighederne lukkede, boghandler i Flensborg, 1869 oprettede han Flensborg Avis, som i 1883 overtoges af Jens Jessen, indvalgt i Rigsdagen 1884 for 2. valgkreds, afløste Junggreen i 1. valgkreds 1884, tillige landdagsmand 1888. Overlegen dygtig politiker, hvis politik var præget af praktisk klogskab. Fremragende taler med sans for en elskværdig og spøgefuldst form.
17. **Johannes Jørgensen** (1863–1941), søn af August Jørgensen, dansk officer, oberst, Grænsesforeningens første sekretær.
18. **Jakob Kronika** f. 8/1 1897 i Broager. Efter hjemkomst fra 1. verdenskrig redaktør for den dansksindede tyskskrivende presse i Sydslesvig 1919–31; de danske sydslesvigeres talsmand i Berlin 1932–45; dansk bladkorrespondent i Bonn 1949–54 og 1959–60; chefredaktør ved Flensborg Avis 1960–64.

Skovtur til Sorø

Ved venlig imødekommenhed fra skovrider J. Bruun, Sorø Akademis 1. skovdistrikt, kan Soransk Samfund arrangere en rigtig skovtur for sine medlemmer

onsdag den 19. maj 1965.

Busser afgår fra Bernstorffsgade udfor Hovedbanegårdens ankomsthale kl. 09,05 præcis til Sorø, hvor man under ledelse af skovrider Bruun får lejlighed til at køre gennem de forårsgrønne skove og besøge de kendte steder.

Medbring egen frokostpakke, der spises i skoven på et passende sted, hvor der vil kunne købes øl og sodavand.

Efter frokost endnu en lille tur rundt i skoven, hvorefter busserne ud på eftermiddagen ankommer til Sorø, hvor man tilbringer nogle timer på egen hånd.

Kl. 18,30 er der fællesspisning på Postgaarden, hvor der serveres et stk.

med sild, varm ret, 1 stykke med ost og en pilsner pro persona formedelst kr. 17,80 incl. betjening. Beløbet betales ved ankomsten til Postgaarden.

Kl. 21,00 afgår busserne til København med ankomst kl. ca. 22,30.

Busturen København-Sorø og retur incl. rundkørslen i skoven, kan på grund af diverse tilskud gennemføres for kr. 5,00 pro persona, hvilket beløb opkræves ved indstigning i bussen i København.

For de deltagere, der kommer til Sorø i egen vogn eller på anden måde, vil der fra Sorø Torv afgå en bus kl. 10,30, således at skovturen for alle deltageres vedkommende foregår i bus. Kørsel i private vogne på skovvejene kan ikke tillades.

Tilmelding til busserne (både til den fra København og til den fra Sorø Torv) er nødvendig af hensyn til reservering af tilstrækkeligt antal pladser, og det samme gælder for arrangementet for spisningen på Postgaarden. Tilmelding sker til Soransk Samfunds kasserer, landsretssagfører B. Husted-Andersen, Rådhuspladsen 16, København V, tlf. MI 788 og MI 3770, senest den 10. maj kl. 15.00.

Adskillige forstmænd, der er gamle soranere, har allerede givet tilsagn om at deltage i turen. Der bliver således rig lejlighed til at få svar på alle spørgsmål vedrørende skovene og høre interessante beretninger og historier.

Bestyrelsen.

Batæk - Fic Fac-turnering

finder sted i Charlottenlund skov
Kristi Himmelfartsdag,

TORSDAG DEN 27. MAJ KL. 10

på pladsen neden for slottet. Mød
talstærkt op til forsvar af de
soranske farver.



Til

Fraternitas Soranas 29. stævne

indbydes enhver frater et soror samt soranere, der sympatiserer med vort formål.

*Stævnet afholdes - Deo volente -
i dagene 1.—3. juni 1965 i*

Herfølge præstegård

Kl. Mødedato:

Tirsdag den 1. juni:

- 15,00 Velkomst ved Ebbe Christiansen.
Fælles kaffebord og frit samvær.
20,00 Paul Nedergaard lægger bånd på forsamlingen. Mogens viser lysbilleder.

Onsdag den 2. juni:

- 8,20 Flaget.
9,15 Morgenandagt ved Krog. — Derefter »Ekstrapost fra Rechen-
dorff.« Emne: Hvordan kommer der noget forkert i avisen?«
14,00 Tur til Møllehøjgaard efter indbydelse af civilingeniør A.
Kann Rasmussen og hustru. — Om aftenen fremfører Hoff-
gaard: Det soranske stemmearkiv. Retur til Herfølge præste-
gård.

Torsdag den 3. juni:

- 8,20 Flaget.
9,15 Engsig-Karup holder morgenandagt og har derefter emnet:
»Under ordre« at tale om, indtil
ordinær generalforsamling afholdes i forbindelse med stæv-
nets afslutning. Vandrebøgernes endelige skæbne er på
dagsordenen.
Stævnets måltider er de sædvanlige, de afsluttes med
frokost den sidste dag. — Pris for deltagelse med ophold
sættes så lavt som til 50 kroner pro persona. — Ret til æn-
dringer i programmet forbeholdes.
Til medunderskrevne Ebbe Christiansen, Herfølge, sker ind-
meldelse inden den 15. maj 1965.

Velkommen til et usædvanligt stævne!

Ebbe Christiansen.

Jens Juul Sørensen.

Olaf Krog-Meyer.

Det var dengang ...

(for 25 år siden):

En Soraneraften for 25 år siden på Grand Café. Taler: Murmester O. Licht, Soransk Samfunds æresmedlem gennem en årrække, til hans død for 9 år siden, bygmester ved utallige kendte værker, lige fra Girafhuset i Zoo til Københavns hovedbanegaard — Fraterbrønden ikke at forglemme. Han ville i år være fyldt 85, om man skulle ønske endnu en god grund til at mindes ham her. Bedst er nok selve emnet »Træk fra det praktiske Liv«, hvor murmesteren til indledning siger:

»Jeg er runden af gammel Haandværkerrod, og jeg vil derfor tage det, der ligger mig nærmest, nemlig en Murers Liv. Det er en lidt vanskelig Opgave, jeg er stillet overfor, da jeg næsten ikke kan undgaa at komme ind paa mine egne Oplevelser. Forøvrigt tror jeg, at De vil faa mere Fornøjelse af at gaa hen og se Genboerne af Hustrup paa Det kgl. Teater...«

Licht genopfrisker historien om amtmanden, der ville imponere en murer med sin høje stilling og fortalte ham, at han var amtmand over hele Holbæk amt, hvortil mureren svarede, at det var da ikke noget, for han var murer over hele verden. Han taler ogsaa om stadig nye påfund fra arkitekternes side; de møder ofte op med fantasipriser og bliver dybt fornærmede, hvis man ikke straks kan se, at de praktisk talt forærer mesteren en del arbejde, men ved nærmere forhandling og forklaring finder man ned til den pris, der maa anses for passende.

Der fortælles ogsaa om en svend, som

sagde til Licht: Det er idag 25 år siden jeg begyndte hos mester, og ved De, hvad jeg har tjent i den tid? Antagelig ca. 100.000 kr. Ja, det passer nogenlunde. Og hvad tror mester jeg har igen? Vel nok ca. halvdelen. Selv fik Licht (f. 1880) som svend en timeløn på ca. 45 øre (i akkord ca. 1 kr.), medens han nu (i 1940) gør de to tal op til 2.25 og 4 kr. og tilføjer »saa De kan se, der har været en betydelig Stigning«! Til slut fastslår han, at en håndværksmester hele tiden må holde en fast kurs og holde fanen højt, linien mellem bygherre, arkitekt, arbejdere, laug og fagforening må ikke brydes, og alle må føle, at man vil det rette og at aftaler skal holdes.

O. Licht, der i Soranerbladet altid tituleres Murmesteren (andre maa nøjes med at være murermestre), slutter sit læseværdige foredrag med at citere et vist mindre kendt digt af H. C. Andersen, som han mener helt rigtigt bedømmer en murers arbejde:

Hvem skaber Mennesker et Hjem
Hvem tryller nye Steder frem
Hvor Ploven før skar Furer?
Hvem løfter os fra denne Jord
Etagevis med mer end Ord —
Hvem andre end en Murer. E.

Terrænsportskonkurrencen

den 14. marts 1965.

Når der bliver kaldt til terrænsportskonkurrence på Sorø Akademi, plejer de gamle soranere at møde talstærkt op, og når der tillige er 10 års jubilæum som i år, stævner de hid både fra Fyn og Jylland. Ialt var vi 27 gamle soranere, der nok fandt det værd at ofre en søndag morgen for at deltage i den traditionelle konkurrence med skolens terrænsportsforening.

Konkurrencen var lagt inden for de kendte rammer om Sorø Sø. Der var 5 poster, på hvilke de discipliner, der hører sig til, såsom håndgranatskast, kortlæsning og afstandsbedømmelse, blev afviklet. Den afgørende disciplin, løbetiden, blev som altid overraskende nok de gamle soraneres væsentligste aktiv, da resultaterne skulle gøres op.

Foruden det 10-års jubilæum skete der en usædvanlig ting, at alle deltagere kom hjem tidsnok til at deltage i middagen på skolen. Som alle, der tidligere har deltaget, vil erindre, er det vist aldrig før sket. Men da rektor Østergaard bød velkommen til middagen, var de der alle, vandkæmmede og af udseende upåvirkede af formiddagens strabadser.

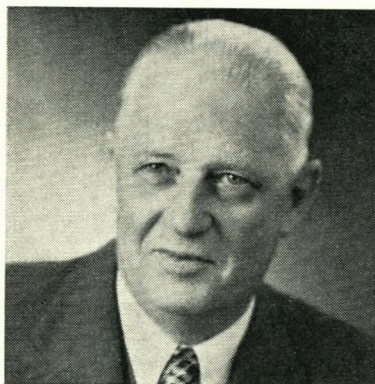
Ved kaffebordet umiddelbart efter middagen kunne resultaterne oplæses, og igen vandt de gamle soranere sammenlagt med 154 points i gennemsnit for 5 grupper, medens skolens 4 grupper i gennemsnit opnåede 130 points. Individuelt vandt den gamle soranergruppe med Per Lotz i spidsen for 3. gang. Denne gruppe opnåede 195 points af 227 mulige, mens »sømandsgruppen« (alle gamle marinere) fik 162 points. Bedste Sorø-gruppe blev nr. 4 med 146 points.

Lektor Stevns Hansen havde fundet de gamle dagbøger fra konkurrencernes start for 10 år siden frem og gav deltagerne en interessant baggrund for øvelsen. Terrænsportsforeningen fylder forøvrigt 20 år til september, men oplysningerne om foreningens start og de begivenheder, der førte til dens oprettelse, fremgår desværre ikke særlig fyldestgørende af dagbøgerne. Der må blandt Soranerbladets læsere være nogle, der er i stand til at berette om dette. De vil i hvert fald være sikre på terrænsportsudøvernes store interesse.

Efter at have dvælet ved kaffen i »Grønne Sal« måtte vi løsrive os, men med løftet om at komme igen til næste år.

Steffen Johansen.

IN MEMORIAM



Jens Holger Rasmussen

* 30. maj 1897 — † 26. marts 1965

For alle de gamle Soranere, studiekammerater og forhenværende medarbejdere, der kendte Jens Holger, kom meddelelsen om hans bortgang som et chok.

Han var i bedste fysiske form, da han for et halvt års tid siden — på grund af 67-års grænsen — trådte tilbage som direktør for Dansk Entreprenørselskab Christiani & Nielsen A/S. Han følte dog langt fra, at han havde kørt »sit løb«, og tumlede derfor med flere nye projekter.

Jens Holger var født i Erikstrup på Lolland, hvor hans fader var savværksejer, og herfra stammede hans senere så store interesse for træbearbejdning. I 1912 kom han på Sorø Akademi, blev student i 1916 og i 1922 polyteknisk kandidat.

Han fandt straks sit naturlige felt som leder af større byggeforetagender i ind- og udland.

Første gang jeg traf Jens Holger var i januar 1925 på en øde strandbred ved

den lille flække Gdynia i Polen. Allerede ved vort første møde blev vi klar over, at vi kunne bortlægge titlerne, og — som af professor Vilhelm Andersen foreslået ved Fraterbrøndens indvielse i 1912 — erstatte dem med et *à to* »S«-er efter vore navne.

I Gdynia skulle vi for et Fransk-Polsk konsortium starte anlægsarbejderne til Polens nye havn Gdynia. Starten blev dog ikke så god for Jens Holger. Ved et uheld fik han sin højre hånd stærkt læderet i en arbejdsmaskine med et længere hospitalsophold som følge. Jeg måtte derfor overtage korrespondancen med »NINA«, der i Århus sad og ventede på at komme til Gdynia som fru Rasmussen.

NINA kom, og en halv snes kammeratlige og arbejdsrige år fulgte. Da jeg forlod Gdynia, og Jens Holger blev overingeniør, tog jeg med mig et billede af en loyal og i al sin færden redelig medarbejder. Disse egenskaber gjorde ham meget afholdt overalt, ikke alene af kolleger, men også af bygherren, der tildelte ham ordenen Polonia Restituta.

Et fyrretyve års venskab er nu brat afsluttet. Min dybeste medfølelse går til hans to døtre.

Det uventede dødsfald har alt for tidligt berøvet os en god og trofast Soraner-kammerat. E. Lyngbeck.

Gamle Soranere og soranske noter

Soransk Samfund lykønsker følgende kammerater, der har fødselsdag i maj:

2. Snedkermester Carlo Malling (f. 1890), Hulgårdsvej 104², Kbhvn. F.

2. Læge Børge Lund (f. 1905), Engvej 66, Odense.
4. Jens Henrik Rahlff (f. 1900), r. '17. Vist i U.S.A.
5. Skuespiller Henrik Bentzon (f. 1895), Slotsvej 79, Charlottenlund.
6. Lektor Halfdan Guldberg Beck (f. 1905), Sorø.
8. Fhv. købmand Ove Chr. Wegener f. 1880), på Sorø 1892—94.
9. Undermester Ernst Albert Kruhöfer, (f. 1905), Biens allé 10, Kbh. S.
10. Ladningskontrollør Knud Ejnar Bjørning (f. 1885), Guldbergs Have 22, Kbhvn. N.
11. Direktør, cand. jur. Jørgen Sidenius (f. 1915), Vesterbro 18², Aalborg.
12. Skuespiller Knud Hallest (f. 1900), Ellevænget 4, Lyngby.
12. Kunstmaler Knud Raaschou-Nielsen (f. 1915), Vesterskov, Sorø.
14. Hovmester Laurids Kaj Alexander Zoffmann (f. 1885), udg. '01. Sidst kendte adresse: Slagelse.
14. Rådgivende ingeniør Kaj Hviid Jensen (f. 1900), udg. 18, Treldevej 13, Fredericia.
14. Dommer Thorkild Sanders (f. 1915), Tinghuset, Grindsted.
15. Overlærer Karl Ole Warthoe Hansen (f. 1915), Blåregnvej 17, Randers.
18. Massør Helge Brynild Kragh Heidemann (f. 1885), på Sorø 1897—1901.
18. Holger André Glintholm (f. 1905), på Sorø 1916—22, r. '22.
19. Sparekassebogholder Jens Madsen (f. 1900), Danmarksgade 14³, Randers.
19. Inspektør Axel Fr. Hasselbalch (f. 1905), Roneshøjgaard pr. Løve.
21. Henrik Chr. Nordlien (f. 1905), på Sorø 1916—17, rejst til Sydamerika.
22. Svend Aage Steen Grølsted (f. 1885) på Sorø 1897—99.
23. Skindhandler Ove Erik Nielsen (f. 1900), Roskildevej 50, Ringsted.
24. Rektor Johan J. Hjort Clausen (f. 1905), Raadmand Steins allé 15, København F.

27. Landmand *Aksel Cronfelt Vinterberg* (f. 1915), på Sorø 1927—29.
28. Bogholder *Frederik Winther-Haü-ser* (f. 1890), Læssøegade 8, Odense.
28. *Knud Johannes Jensen*, (f. 1905, på Sorø 1921—22.

*

Programdirektør ved Danmarks Radio *Aksel Dahlerup*, R.1 af D., er udnævnt til kommandør af Dannebrogordenen.

*

Eventyrlig rejse:

Nogle dage efter julen 1964 mødtes efter aftale fire soranere, lektor ved Sorø Akademis skole *Jan Nielsen* og tre studenter: *Ann-Lisbet Sørensen*, *Denys Jeune* og *Ny Lotz* i Karachi i Vest-Pakistan for i fællesskab at foretage en spændende Odyssé gennem fremmedartede religiøse samfund. Den først hjemvendte, lektor Jan Nielsen, fik på tilbagerejsen et anfald af dysenteri (han var så letsindig at drikke vand under et stop i Iran), men heldigvis kom tilfældet under kontrol. Lektoren beretter til »Dagbladet« (12. marts) om sine oplevelser. Han, der er mag. art. i religionshistorie, fik med denne rejse realiseret en 20 år gl. drøm. Han har sat sig ind i forskellige indiske og andre sprog, og han studerede sikhismen, hinduismen og buddhismen. I Benares, hinduismens centrum, så han denne i al dens grusomhed, bl. a. børn med afhuggede arme og ben som tiggere. Et højdepunkt på vejen var de fire soraneres audiens hos tibetanernes åndelige overhoved Dalai Lama, der efter Kommunist-Kinas indtrængen i Tibet nu lever i landflygtighed i det nordvestlige Indien ved foden af Himalaya. Dalai Lama var mild og venlig, han definerede begrebet religion som »Ret!« — og venter iøvrigt kun på den dag, da han kan få sit land tilbage.

*

Jazzmusikeren Erik Moseholm talte den 18. marts i gymnasieforeningen »Baldur« om »Jazz og simili«. Indled-

ningsvis definerede han forskellen mellem den klassiske musik og jazzen; den første lægger vægt på tankens engagement, den anden på kroppens. Han forklarede også, hvordan man kunne skelne dårlig jazz som god.

*

300 deltog den 20. marts i Akademiets årlige *vandbal* for gymnasiet. Efter præsentation af damerne (for rektor og frue i Gule Sal), foregik indmarchen, som vanligt lidt forsinket — man begyndte med en engelsk vals som pligtdans; derefter slog man over i mere moderne toner. Til kl. 21 morede eleverne sig med dans og saftevandsdriking i »bar'en«, så nød man smørrebrød og koldt øl i spisesalen, hvor rektor Østergaard bød velkommen, også til Soransk Samfund, der repræsenteredes af vor formand; rektor fremhævede i sin tale, at feststemningen var mere værdifuld end de (beskedne) materielle overflødigheder. Ballets opfører, Chr. V. Rasmussen, III G, udfoldede sig med en tale for damerne, som soranerne havde vanskeligt ved at vide noget om, især da sengetiden er kl. 22, og hvem tør vove at påstå, at han kender kvinden, når han ikke har set hende efter kl. 22?

Direktør Aage Kann Rasmussen bragte en hilsen fra Soransk Samfund og takkede rektor, fordi skolen altid tog så godt imod gamle soranere. Efter snitterne så de unge deres snit til atter at svinge sig til dansetonerne, mens de voksne indtog kaffen i de tilstødende lokaler. Festen sluttede ved midnatstid.

*

Akademi-håndbold:

Sorø Akademis håndbold-hold har påny været i ilden. Uden for kostskolernes håndboldturnering har man spillet et sæt kampe mod Roskilde Katedralskole, og her vandt Sorø Akademis mellemskolehold 19—8, mens b-holdet tabte 5—13 til Roskilde. I en spændende a-holdskamp vandt Roskilde knebent 15—14, efter at Sorø havde ført med tre mål ved pausen.

Den 24. marts spilledes de årlige kampe mod Schneekloth og Gentofte Gymnasium. Soranerne vandt 12—8 over Gentofte, mens Schneekloth sejrede 9—6 over Sorø og 11—8 over Gentofte. Håndboldmatchen fandt sted i Sorø.

*

Den 29. marts havde »Sammenslutningen af Automobilfabrikanter og -Importører« 25 års jubilæum. Organisationens formand er civilingeniør *Christian Mourier*, søn af tidligere overlæge ved Sorø Amtssygehus *J. Mourier* og student fra Sorø 1936. Til »Berl. Tidende« fortæller han om vilkårene før og nu, da man er »en slags skatteopkrævere uden løn«.

Formanden, der er administrerende direktør for »Skandinavisk Motor Co.« (Store folkevoogne og Rolls Royce), fortæller, at det var cykel-folkene, der i begyndelsen distribuerede bilerne. Først 1940 dannedes den nuværende branche-forening, men det varede kun 12 dage, så kom krigen (9/4 1940) og satte et brat punktum for arbejdet, bilparken gik med ét ned fra 162.000 enheder i 1939 til 32.000, og denne tilstand var nogenlunde konstant under hele krigen. Man gav sig nu til at handle med trækul, koks og grankogler til generator-driften, andre solgte sågar malerier! Men sammenslutningen fungerede stadig og blev bl. a. af myndighederne taget med på råd i forhandlingsspørgsmål. Først 1957 blev man helt fri for efterkrigstidens restriktioner. Bilbranchen er en vanskelig branche, dels på grund af stærk priskontrol, dels fordi den af hensyn til publikums betjening kræver enorme investeringer. Trods de nye afgiftsbyrder på bilerne mener formanden, at markedet langt fra er mættet. Bilerne i dag tegner sig for 82 pct. af den samlede persontransport, og dette faktum vil ikke ændres selv ved en brandbeskatning på vognene. Ang. afgift på brugte biler mener direktør *Mourier*, at dette næppe kan etableres på en moralsk forsvarlig facon.

Det kgl. danske videnskabernes selskab valgte på mødet den 9. april en række nye medlemmer, såvel indenlandske som udenlandske. Blandt den første gruppe er professor i foredragslære og metrik ved Københavns Universitet, dr. phil. *Arthur Arnholtz* (s. '20).

*

Chefen for hjemmeværnsdistrikt Vestsjælland, major *Per Høyer*, (s. '17), Sorø, er med virkning fra 16. april udnævnt til oberstløjtnant i hjemmevernet, men med fortsat tjeneste som distriktsleder.

Oberstløjtnant *Høyer*, der er 65 år, har været chef for hjemmevernsdistriktet i 16 år — i de første år med domicil i Slagelse og i de senere år i Sorø. Efter at *Høyer* havde købt villaen Kongebrovej 5, flyttedes distriktskontoret ind i de nuværende lokaler i Vester-gade.

*

Ved forårskonfirmationen i Sorø kirke palmesøndag den 11. april konfirmeredes 57 unge, deraf en halv snes alumnier fra Sorø Akademi skole. Kirken var overfyldt ved den smukke højtid, hvor sognepræsten, pastor *Paul Honoré*, prædikede: Han gav de unge at forstå, at man var samlet i kirken, fordi dagens midtpunkt er Gud.

Man havde lejlighed til at høre *B. S. Ingemanns* kantate med musik af *R. Bay*, en betagende oplevelse, både for den, der mindes sin egen konfirmation i den gamle kirke, og for de mange udenbys.

Flere gamle soranere overværede højtideligheden.

REDAKTION:

Højagervej 67, Rungsted Kyst, lektor *P. Schjærff*. Tlf. 86 38 32 (ansvarshavende) og Algade 70, Vordingborg, overbibliotekar *C. G. Elberling*, Tlf. 511 (subs. 638).

EKSPEDITION:

Helgolandsgade 13, København V. Direktør *N. E. Løgstrup*, Hilda 337.

Fr. Palm Greisens bogtrykkeri, København.

Krystal - Glas - Porcelæn

Nørregades Glashandel

NØRREGADE 30 - KØBENHAVN K - CENTRAL 12.922

Advokat

HARALD QVIST

Landsretssagfører
Mødeberettiget for Højesteret

Frederiksberggade 25
C. 3264 - MI. 3364

Lrs. G. Tage Nielsens efft.

BANKEN
for **SORØ**
OG OMEGN
Aktieselskab

Etablissementet

PARNAS

Telf. Sorø 636

Hotel - Restaurant

Elegante møde- og selskabs-
lokaler

Vis-avis- Sorø Akademie

Åben medio april-oktober

Frede Lerche Madsen

**Kaina Rustolie - Kaina Vaabenolie - Kaina Loddefedt
Nova Slagloddepulver - Nova Svejsepulver**

De kendte Kaina- og Nova-Produkter
fra Vissinggaard Laboratorium anvendes paa Værksteder
Garager og Fabrikker overalt i Danmark.

Forlang Kaina- og Nova-Produkter hos Deres Handlende.

Tønning St. VISSINGGAARD LABORATORIUM Tlf. Brødstrup 414

Johs. Brinck

AUT.

GAS- OG VANDMESTER

SORØ

Erik Pontoppidan

Landsretssagfører

Byen 6530

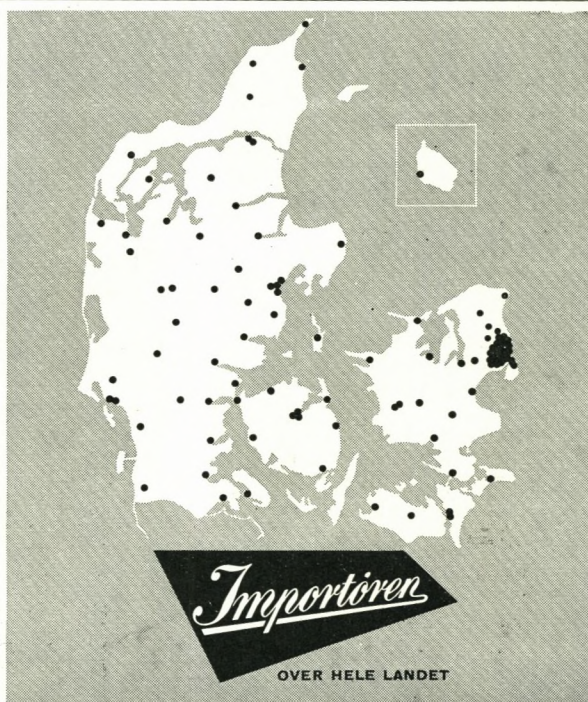
Nørregade 13

MERKUR A/S

HERMODSGADE 14

ÆGIR 8888

*Kaffe og The
en gros*



Tlf. 4 - 134
1. kl. værelser og smukke
selskabslokaler
Største og førende

HOTEL POSTGAARDEN, SORØ

**SVEGÅRDS
BOGHANDEL
SORØ**

TLF. *27 . POSTKONTO 7163

Sorø Akademis I. Skovdistrikt



Har De kakkelloven, har vi brændet

Telefon 125

De Danske Østersøfærgers restaurationer

Rødby Færge

Rødby Havn

Mogens Krog-Meyer
Højesteretssagfører

Gothersgade 109, K
Minerva 5800



luksusøl
til hverdagspris
HARBOE